

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomus ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinus terræ. Fasciculus Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 4. De bono usu Gratiae

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

De bono usu Gratia.

CAPUT IV.

Cum corpus debitâ obedientiâ subordinatur animæ, anima pariter debitâ adoratione & obedientiâ subordinanda & subdenda est. Quod fit eo actu, quo convenienter correspondemus & cooperamur Divinis inspirationibus, bonoq; usui Divinae Gratia: quia Gratia est propter usum, sicut potentia propter actum. Duobus modis Christus Dominus noster regit & gubernat ecclesiam suam: per paternam influxum, & per externam gubernationem: primum officium exercet immediate per seipsum sanctis inspirationibus: secundum exercet per Vicarium suum in terris. Deo igitur nos gubernante per Divinos internosque influxus, modum cooperemur & respondeamus: de quo modo loquitur instituetur.

S. Thomas
Cajet.

S. Bern.
serm. 75.

Apoc. 12.

Apoc. 3.

Tribus modis, uti docet S. Bernardus, operatur Deus in animam. Prædicatione, Creatione, & Inspiratione. Non prima, neque secunda; sed ultima duntaxat libertatem nostram exigit cooperationem: ut, quoties eum imitatur, Deus loquitur cordi, illuminando intellectum, & movendo voluntatem ad aliquem actum, vel optatum, ut subitâ nostra voluntas liberè consentiat. Divina inspiratio (ut docet Theologus) est Gratia Dei ad actualitatem citans, quæ consistit in a. tribus intellectus & voluntatis (in illustratione intellectus, & affectione voluntatis) tanquam duabus alis, anima elevatur ad Deum: *Da sunt ei ala due, ut volaret in locum suum, sed non volavit, quia non habuit spiritum.* Ubi consideranda est dispositio & cooperatio Divinae Providentiæ: quomodo DEVS loquatur, quomodo anima respondeat: quâ ratione Deus inspirat cordi, & quâ ratione cor nostrum respicit DEVM: *Ego sto ad ostium, & pulso: si quis mihi aperuerit, intrabo ad eum, & cenabo cum illo, id est, ego*

sto ad ostium cordis humani, inquit Deus, si quis mihi subito aperuerit ostium sui liberi arbitrii, intrabo ad eum, & cenabo cum illo. Quibus in verbis ponderari debent quatuor actiones: *pulsare, aperire, intrare & cenare*. Primò, Deus pulsat cor nostrum sanctis suis inspirationibus. Secundò, aperit cor, trahendo liberè nostrum consensum. Tertio, intrat Gratiã habitualem producendo in anima. Quarto & ultimo, post Gratiã communicat Gloriam in altera vita. Sed, ut terminis scholasticis loquamur, dicendum esset: *Pulsat Deus per Gratiã excitantem, aperit per adjuvantem, S. Thomas. intrat per sanctificantem, cenat per glorificantem*. Iam, si quando Deus incipit pulsare ostium cordis tui, ut sibi aperiat, *cognovisses Et tu, qua ad pacem tibi*: si anima cognosceret & intelligeret, quam eximia sit illa gratia, quæ ei exhibetur, quam magnus ei manifestetur thesaurus, quomodo in sancta illa inspiratione consistat spes & fundamentum salutis suæ, perfectionis suæ, omnisque sui boni: quanta diligentia & promptitudine correspondere niteretur? quomodo omni alio se moro negotio diceret *cum timore & tremore*: *Domine, quid me vis facere?* En me promptum & paratum ad omnia, tua suffragante Gratiã, quæcunque Divina tuã Majestã præceperit. S. Franciscus, quando celestem alquam visitationem in anima præsentiebat, subito, ut advertebat Deam sibi in corde loquentem, sublecebatur etiam in itinere existens, nec ultra progrediebatur, & omni possibili mentis attentione & applicatione auscultabat, quod ei Divina Maiestas præcipiebat, ut subito, omnique promptitudine & perfectione illud exequeretur. Neque est, quod quisquam objiciat sese excusaturus, & dicat: satis est, si id, quod Deus mihi inspirat, adimpleatur & executioni manderetur, quando est aliquid, quod obligat sub præcepto. Quia, tamen si res à Deo inspirata & proposita solum esset aliquid supererogationis, nihilominus non facere illud, quotiescunq; non adest aliqua ratio in contrarium, est species ingratitude, & defectus perfectionis. Et quamvis Deus similes defectus non puniat poenâ positiva, quia non sunt defectus, qui includat culpã; attamen

LOYSII
DEREI
CIVIS
OV

Act. 9.

meo castigat eos poenâ priuatiuâ (veluti supra diximus de peccatis venialibus) priuando animam abundantia Diuinitatum suorum influxuum, & non conuincendo primò, Diuina suâ Gratia auxilio. Eaque poena grauissima est, quia est poena spiritalis: ob quam perit anima vim & vigorem, quo primò prædita erat, assistendum tentationibus: vnde iure merito timere potest

2.2.9.17. est summam culpæ ruinam. *Ingratitudo, docet Angelus, meretur beneficii subtractionem. Scilicet qui est ingratus non correspondendo donis & gratis Dei, neque apprehendendo bene usum Diuinæ Gratia, ipsâ Gratia priuatur meretur. Duplex est vocatio Dei: prima, quâ vocatur ad primam Gratiam, quando aliquis est in statu peccati, & Deus vocat, ut de peccato soleat, ac poenitentem cum Diuinâ suâ Maiestate se reconciliet ac ponat in statu Gratia? secunda, quâ vocatur ad augmentum Gratia, & ad maiorem perfectionem. In prima vocatio vocat ad obseruantiam præceptorum: in secunda ad obseruantiam consiliorum. Vtrique correspondere ac cooperari debemus: qui enim non correspondet quod est perfectionis, incurrit periculum subtractionis abundantiorum Gratia influxuum, nec non perditionis salutis. Propterea igitur, quotiescunque è caelo nobis infundi experimur bonam aliquam inspirationem quæ nos excitet moueatque ad perficendum quod bonum opus, esto solum fuerit opus supererogationis, & absque peccati obligatione, nisi adit ratio suadens nobis contrarium, bonum illud à Deo non propositum & inspiratum executioni mandandum est sub poena incurrendi in vitium ingratitude, & peccati di quoque Diuinæ Gratia subtractionem, uti dictum est. Verum, quia hæc a cooperatio ultra conuincitur liberi nostri arbitrii principaliter oritur ab efficacia Diuinæ Gratia, quæ mouet voluntatem nostram, non solum per modum obiecti sed etiam per modum actus mouentis. Et inclinantis voluntatem ad id, quod Deus vult: debet propterea homo Christianus continuo exorare Deum, ut, quando pulsatur & alloquitur cor nostrum, loquatur perfecte efficaciter, donec ei aperiat. Enimvero quamuis Diuinæ Gratia efficaciam hanc possimus promereri*

mereri, attamen oratione impetrare valemus. *Quam-*
obrem vauisquisque cum Propheta deberet dicere; Eri-
gemibiaurem, vt audiam te, quasi Magistrum: Quan-
do, Domine, seruo tuo loqui dignaris; fac, aures meæ
intapeatæ, vt auscultem, simul & exequar cœlestem
tuam doctrinam, vt potè à Diuino meo Magistro tradi-
tam. Et cum sancta Sponsa; Veni, Auster, perfla hor-
tum meum, & fluent aromata virtutum. Abice dat ven-
 tus Aquilonatis malitiam suggestionum Dæmonis, ac-
 cedat & afflet ventus Australis & aucta vitæ Divina-
 rum inspiratiuum, per quas producuntur germina
 actuum diuersarum virtutum. Et hæc sufficiant de bo-
 no vñ Gratia, de necessitate, & de modo cooperandi
 Diuinis inspirationibus. Quo securi erimus, quod
 spiritus eius bonus deducet nos in terram rectam, id est in
 terram viuentium, qua est terra recta, quia nulla ibi vi-
 tiorum obliquitas. *Psal. 142. Bellarm. hic.*

Pœnitentia.

Cap. V.

Supposito eo, quod dictum est, veluti præambulo ad
 id, quod iam dicitur; tempus est, vt penitus intro-
 spiciamus, examinemusque, quid in superfactu opus sit
 & necessarium ad operandum bonum ac proinde ad bo-
 nam præparationem mortis. Et ante omnia curan-
 dum est, vt bonum detur principium viæ Dei per pœ-
 nitentiam, quæ sit vera & solida de peccatis præteritis,
 & ex qua certa quasi spes veniæ nascatur. Secundò,
 facto pœnitentiæ fundamento, erigendi sunt muri vir-
 tutum, vt totum ædificium cooperiatur auro Charita-
 tis recto.

Et vt in hoc capite exordiamur à fundamento pœni-
 tentiæ, duas declaramus esse vias salutis, vnã, quæ di-
 citur via Innocentiæ; alteram, quæ dicitur via Pœni-
 tentiæ. Prima reservata fuit soli Christo, qui non so-
 lum non peccauit, sed nec etiam peccare potuit per na-
 turam